

Sažetak

Izrada IOOP - a za dijete ima za cilj usmjeriti u odgojno - obrazovnom radu s djetetom roditelje i odgajatelje na jake strane djeteta koje trebaju biti polazište u ponudi sadržaja i aktivnosti. Usmjereni na jake strane lakše promišljamo djeci prihvatljive aktivnosti za poticanje slabije razvijenih vještina. Individualiziran plan upravo ima naziv individualiziran jer je njegova zadaća da uoči i shvati uspješnost djeteta u određenim vještinama kao model kojim dijete ukazuje na način kako voli spoznavati svijet, oblikovati vlastiti razvoj i napredovati.

Posljednjih godina rad s djecom s posebnim potrebama u vrtiću definira se kriterijima odgojno - obrazovnog rada. Jedan od takvih kriterija je i individualizirano planiranje. Koncept individualiziranog planiranja vođen jakim stranama djeteta često nije prisutan u praksi u mjeri u kojoj se pokazuje koristan.

Sadržajno, individualizirano planiranje ponekad je vođeno ograničenjima a ne jakim stranama djeteta. Iako je poznavanje slabih strana u planiranju važno ipak je poznavanje snaga djeteta važnije jer su snage koje dijete pokazuje zapravo model kojim ono svakodnevno sugerira način kako voli spoznavati svijet i način kojim oblikuje vlastiti razvoj i učenje. Kvalitetan rad u uvjetima inkluzije pretpostavlja da se u odgojnoj skupini kreiraju aktivnosti u okviru kojih djeca s posebnim potrebama imaju mogućnost razvijati svoje slabe strane koristeći se vještinama koje su im inače jača strana. Realiziranje ciljeva iz Individualiziranog odgojno - obrazovnog plana i kontinuirano korištenje različitih oblika podrške održivih u skupini osnovni su cilj radionice „Uvod u individualizirano planiranje“.

Obrazac individualiziranog planiranja osim osnovnih podataka treba sadržavati jake i slabe strane, ciljeve i prilagodbe prema stilu učenja.

Primjeri:

Jaka područja

Slijedi jednostavne upute; Glasom izražava nezadovoljstvo

Slaba područja

Teškoće izgovora glasa R, L, S; Teško verbalizira vlastite potrebe

Promatrajući ovaj primjer možemo vježbati definiranje cilja za individualizirano planiranje. Dakle sadržaj cilja definiramo prema slabim stranama, npr. cilj koji u IOOP - u želimo ostvariti je Kada glasom izražava nezadovoljstvo pokazuje što ga smeta kako bi ga odgojitelj lakše razumio.

Sadržaj aktivnosti temeljit ćemo na jakim stranama npr. slijeđenje jednostavnih uputa ugraditi ćemo u aktivnost vježbanja traženja pomoći pokazivanjem.

Jaka područja

Dijete je dugo (30 min) usmjereno na igru vožnje autića po različitim površinama i motoričku igru bacanja i ljuljanja

Slaba područja

Dijete bez dozvole odgojitelja napušta okruženje sobe dnevnog boravka i vrtića

Cilj koji u IOOP - u želimo ostvariti je „Dijete kada želi izaći iz sobe dnevnog boravka traži pomoć odnosno zove odgojitelja“.

Aktivnosti koje ćemo pripremati da bi dijete usvojilo pravilo da ne izlazi bez dozvole odgojitelja povezujemo nadgradnjom interesa za istraživanje vožnje po različitim površinama u odgojnoj skupini te osiguravanjem bazena s lopticama u sobi dnevnog boravka. Izrada lutki u obliku velikog i malog auta te improvizacijama kako veliki auti čuvaju male i povezivanje te improvizacije s odnosom djeteta i odgojitelja.

Određivanje konkretnih ciljeva za Individualizirani odgojno - obrazovni plan postiže se tako da nas slabe strane u određenim vještinama djeteta vode u određivanju ciljeva a snage u vještinama djeteta pomažu nam da odredimo aktivnosti putem kojih ćemo ostvariti ciljeve.

Primjer:

Ako dijete ne razumije pojam broja dva, cilj može biti usvajanje pojma broja dva, igre pridruživanja koje su djetetu razvojno jača strana mogu biti pogodne za aktivnosti koje će voditi ostvarivanju tog cilja.

Ciljevi u IOOP - u trebaju biti konkretni i ostvarivi u pola godine do godinu dana. Konkretni cilj omogućava praćenje napretka djeteta u jasnim terminima. Npr. ako za područje motorike za cilj odredimo korištenje stuba to je općenit cilj a ako napišemo cilj je da se dijete popne sunožnim penjanjem na deset stuba onda je to konkretni cilj.

Kada planiraju konkretne ciljeve i zadatke za individualizirani odgojno - obrazovni plan odgajatelji ih trebaju uskladiti s dnevnim ritmom u skupini. To znači da se ciljevi ostvaruju u situacijama koje su primjerene za spontano učenje.

Npr. ako je zadatak "Tri dana zaredom, pet puta dnevno dijete treba, na upit odraslog, verbalno izraziti vlastite potrebe" on se može realizirati gotovo kroz sve aktivnosti za razliku od zadatka " Tri dana zaredom, pet puta dnevno dijete treba povući patent zatvarač na jakni i hlačama uz verbalno vođenje odraslog" čija realizacija je ograničena na dolazak, odlazak na dvorište i spremanje za odlazak kući.

Tijekom promatranja i praćenja razvojnih vještina djeteta po razvojnim područjima odgajatelj uočava specifične potrebe djeteta iz kojih proizlaze i potrebne prilagodbe u vrtiću za dijete. Takve prilagodbe se odnose na profil stila učenja djeteta (dispoziciju, modalitet, okruženje prema Willis, Kindle - Hodson 1999) upisujemo tkđ. u IOOP. Dispozicije i modaliteti u stilu učenja određuju kakav tip aktivnosti, ritam rada, način davanja uputa dijete preferira u situaciji učenja.

pripremila Renata Kubelka, profesor defektolog